

ชื่อเรื่อง รูปแบบกระบวนการเรียนรู้การเผชิญสถานการณ์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาการบัญชี โรงเรียนเทคโนโลยีมุกดาหาร

ผู้วิจัย เอื้องฟ้า บุญใบ **ปริญญา ค.ม. (หลักสูตรและการสอน)**

กรรมการที่ปรึกษา ดร.ศักดิ์พงศ์ หอมหวล **ประธานกรรมการ**

ดร.นลินรัตน์ อภิชาติ **กรรมการ**

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนรู้การเผชิญสถานการณ์ และเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ก่อน และหลังการจัดการรูปแบบ กระบวนการเรียนรู้การเผชิญสถานการณ์โดยยึดหลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาการบัญชี โรงเรียนเทคโนโลยีมุกดาหาร อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบทดสอบ RQ (Resilience Quotient) ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย เป็นภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2552 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และสถิติทดสอบโดยใช้ค่า t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนรู้การเผชิญสถานการณ์ ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกบัญชี พบว่า รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เพื่อเผชิญ สถานการณ์ ดำเนินการโดยยึดหลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นที่ 1 การให้หลักการ และความรู้ (สัมมัญญตา : รู้เหตุ) กฎเกณฑ์ บทบาทหน้าที่
ขั้นที่ 2 การศึกษาดูงานในสถานประกอบการ (ปริสัญญตา : การรู้ชุมชน) เพื่อให้รู้จัก เข้าใจชุมชน และสังคม โดยเฉพาะสภาพจริงของสถานประกอบการ
ขั้นที่ 3 การเข้าค่ายพัฒนาความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 (บุคคลัญญาตา : รู้จักบุคคล) เพื่อให้เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้จักกิริยา วาจา มารยาท และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับบุคคล ต่าง ๆ ได้

กิจกรรมที่ 2 (อัตถ์ยญา : รู้จักผล) เพื่อให้มีสติยั้งคิด มีเหตุมีผล รู้ว่าสิ่งใดเป็นผลของสิ่งใด รู้ผลดีผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน กิจกรรมที่ 3 (กาลัญญา : รู้จักกาล) เพื่อให้รู้หลักการบริหารเวลา การวางแผนการใช้เวลา รู้จักคุณค่าของเวลา และใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด กิจกรรมที่ 4 (มัตตัญญา : รู้จักประมาณ) เพื่อให้มีความพอดี เป็นผู้รู้จักการประมาณตนในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคมปัจจุบัน กิจกรรมที่ 5 (อัตตัญญา : รู้จักตนเอง) เพื่อให้เข้าใจตัวตนของตนเอง เพศ สภาวะทางอารมณ์ ความรู้ความสามารถ ความถนัด และคุณธรรม สามารถปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมพร้อมที่จะเผชิญสถานการณ์ในการฝึกงาน

ขั้นที่ 4 การถอดองค์ความรู้ตามหลักธรรมสัปปริสธรรม 7 ปรากฏว่านักเรียนค้นพบความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ของตนเอง และเรียนรู้วิธีการที่จะแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองอย่างมีสติครอบคลุม 3 ด้าน คือ มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีกำลังใจ สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ตามแนวทางของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข สามารถนำประสบการณ์และความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกงานได้

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ก่อนและหลังการจัดรูปแบบกระบวนการเรียนรู้การเผชิญสถานการณ์โดยใช้หลักธรรมสัปปริสธรรม 7 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาการบัญชี พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาการบัญชี มีความสามารถด้านการเผชิญสถานการณ์หลังการจัดรูปแบบกระบวนการเรียนรู้การเผชิญสถานการณ์สูงกว่าก่อนการจัดรูปแบบกระบวนการเรียนรู้การเผชิญสถานการณ์ ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Title: A Model of Encountered Situations Learning Process of 3rd Year Students of Vocational Certificate Level in Accounting of Technology Mukdaharn School

Author: Eungfa Boonbai **Degree:** M.Ed. (Curriculum and Instruction)

Advisors: Dr. Sakpong Homhuan Chairman
Dr. Narinrat Apichart Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2010

ABSTRACT

The research had the objectives to study models of encountered situations learning process, and to compare the students' ability to encounter situations before and after the organization of a model of encountered situations learning process basing on the principle of Sappurisadharma 7 for the 3rd year students of vocational certificate level in accounting of Technology Mukdaharn School, Muang District, Mukdaharn Province, in the 2nd semester of the 2009 academic year. The number of the students under the study was 30. The instruments consisted of a questionnaire, an interview form, a form for notes of group conversation, and an RQ (Resilience Quotient) test designed by the Mental Health Department, Ministry of Health. The research was carried out in the 2nd semester of the 2009 academic year. The statistics employed included percentage, mean, standard deviation, and t-test (dependent) for hypothesis testing.

The results are as follows:

The study of models of encountered situations learning process of the 3rd year students of vocational certificate level in accounting revealed that the model of encountered situations learning process basing on the principle of Sappurisadharma 7 consisted of 4 steps as follows:

Step 1: Giving principles and knowledge (dhammannuta). This was for the students to know causes, criteria, roles and duties;

Step 2: Study tour in enterprises (parisannuta : knowing the locale). This was for the students to know and understand the community and society, particularly the real condition of the enterprise.

Step 3: Joining a camp. This camp was designed to develop students' ability to encounter situations. Five learning activities were organized for the students. They consisted of: The first activity (puggalannuta : knowing individuals). This was for the students to learn to know individual differences, manners, and how to adapt themselves to other people. The second activity (atthannuta : knowing results). This was for the students to learn to be mindful and reasonable. They know which result comes from which action, and know good or bad results will derive from their actions. The third activity (kalannuta : knowing occasions). This was for the students to know time management, to plan to use time, to know the value of time, and to make the maximum benefit of time. The fourth activity (mattannuta : knowing moderation). This was for the students to know moderation in making a living in accordance with the situation of the present society. The fifth activity (attannuta : knowing oneself). This was for the students to understand themselves, their own emotional condition, knowledge and ability, aptitude, and virtues, so they can improve themselves appropriately and be ready to encounter situations in their practicum.

Step 4: Extraction of body of knowledge according to the principle of Sappurisadharma 7. It was found that the students discovered their own ability in encountering situations and learned how to solve problems by themselves with mindfulness in 3 aspects: emotional stability, will power, and dealing with problems according to the guidelines designed by the Mental Health Department, Ministry of Health. They were able to apply their knowledge and experience to the situation in the practicum. The comparison of the students' ability to encounter situations before and after the organization of the model of encountered situations learning process basing on the principle of Sappurisadharma 7 for the 3rd year students of vocational certificate level in accounting revealed that after the organization of the model of encountered situations learning process the 3rd year students of vocational certificate level in accounting had the ability to encounter situations higher than before the organization of the model of encountered situations learning process, on the whole and by aspect in every aspect, with statistical significance at .01.